

VÖRU MUUSIKAKOOL SÜVAÕPPE KLAVERI ÕPPEKAVA

1. EESMÄRGID

Klassikalise muusika süvaõppe õppekava rakendamine annab lastele ja noortele võimaluse õppida süvendatult tundma muusikat – omandada muusikalist kirjaoskust, õppida eri ajastutel loodud muusikat mõistma ning seda vastavalt interpreteerima. Pillimängu õppimine avab parimad võimalused, et tungida muusika peenematesse nüanssidesse, arendades õppureid isikliku kogemuse põhjal nii füüsiliselt kui ka vaimselt. Antud õppekava annab teadmised ja oskused soovi korral jätkata muusikahariduse omandamist kesk- ja/või kõrgemal tasemel.

Muusikaainete õppes on õppeained omavahel tihedalt seotud ja õpilase areng sõltuvuses tehniliste ja vaimsete omaduste arendamise ajastamisest. Õpetajate ülesandeks on leida ja välja kujundada professionaalseks õppeks võimelised õpilased ja õppekava tervikliku täitmise korral suunata nad sobivale erialale.

Klassikalise muusika süvaõppes toimub:

- muusikaliste vormide, stiilide tundmaõppimine, nende analüüs ja vajalike mänguvõtete õpetamine
- loomevõimete kavakindel arendamine;
- loominguprotsessi seaduspärasuste ja etappide tundmaõppimine;
- muusikateoste interpretatsioonivõimalustega tutvumine;
- aktiivse ja püsiva suhte loomine muusikakultuuriga;
- tehniliste oskuste arendamine;
- professionaalse muusikahariduse omandamiseks ettevalmistamine.

Nominaalne õppeaeg kestab 7 aastat. Õppeaastas on 35 õppenädalat.

2. ÕPPEAINETE LOETELU JA TUNNIJAOTUSKAVA

Õppeained	noorem aste				vanem aste		
	I tase – algõpe		II tase		III tase		
	1. aasta (1. klass)	2. aasta (2. klass)	1. aasta (3. klass)	2. aasta (4. klass)	1. aasta (5. klass)	2. aasta (6. klass)	3. aasta (7. klass)
klaver	1,5	1,5	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
solfedžo	1,5	2	2	2	2	2	2
muusikalugu					1	1	1
klaveriansambel/ kammeransambel			1*	1*	1	1	1
koorilaul*	1	1	1	1	1	1	1
lisapill*			0,67	0,67	0,67	0,67	0,67

* valikaine

3. AINEKAVAD

3.1. Õppeaine nimetus: KLAVER

Maht tundides:

I tasemel (1. ja 2. klass) - 1,5 akadeemilist kontakttundi nädalas, 52 tundi õppeaastas.

- 35 min + 35 min
- 45 min + 22,5 min

II ja III tasemel (3. kuni 7. klass) on võimalik õppida kahel suunal:

Süva solisti suund (edaspidi A) - 2 akadeemilist kontakttundi nädalas, 70 tundi õppeaastas.

- 45 min + 45 min

Süva koosmängu suund (edaspidi B) - 1,5 akadeemilist kontakttundi nädalas, 52 tundi õppeaastas.

- 35 min + 35 min
- 45 min + 22,5 min

Õpetuse eesmärgid:

- hea klaverimänguoskuse omandamine
- esinemine kontsertidel ja konkurssidel
- muusikalise üldhariduse andmine
- õpilaste loominguliste võimete avastamine ja nende kavakindel arendamine
- orienteerumine muusikamaailma eri stiilides
- aktiivse kontserdikülastaja ja muusikakuulaja ettevalmistamine
- lapse, kui isiksuse väärtushinnangute suunamine, et osaleda erinevate isetegevusringide töös
- võimekamate õpilaste ettevalmistamine edasiõppimiseks

Õppeaine programm

1. Mängutehnilised oskused

1. klass

Helistikud C-a, G-e, D, A, E, H, F-d. Heliredelid 2 oktavit.

Taseme näited:

M. Aaron Piano Course Lessons Grade One

J. S Bastien Piano Basics Level 1

J. Thompson Easiest Piano Course Part Two

E. Sarmanto-Neuvonen Iloisia Elainkuvia Pianolle

R. Lehtelä, A. Saari, E. Sarmanto-Neuvonen Suomalainen Pianokoulu 1

F. Emonts The European Piano Method Volume 1

R. Päts, L. Kõlar Etüüdid-harjutused (valikuliselt)

2. klass

Helistikud C-a, G-e, D, A, E, H, F-d, g, c. Heliredelid 2-4 oktavit koos kätega. Akordid, arpedžod, kromaatiline heliredel ja lihtkadentsid.

Taseme näited:

C. Czerny – H. Germer Etüüdid I osa (valikuliselt)

J. S. Bastien Piano Basics Level 2, Level 3

J. Thompson Easiest Piano Course Part Three, Part Four

R. Lehtelä, A. Saari, E. Sarmanto-Neuvonen Suomalainen Pianokoulu 1

F. Emonts The European Piano Method Volume 2

M. Louhos, C. Juris, H. Liu-Tawaststjerna Piano avain ohjelmisto 1

A-suund

3. klass

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid 4 oktavit koos kätega ja lahku. 3-helilised akordid koos kätega portatos ja staccatos, 4-helilised lühikesed arpedžod eraldi kätega (või 3-helilised lühikesed arpedžod koos kätega), pikk arpedžo eraldi kätega 4 oktavit, kromaatileine heliredel koos kätega 4 oktavit, lihtkadentsid.

Taseme näited:

- I. Berkovitš Väikesed etüüdid
- J. B. Duvernoy Etüüdid op. 176
- F. Burgmüller Etüüdid op 100
- L.Schytte op 108 "25 väikest etüüdi"

4. klass

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, H, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid lahku. Duurid tertsis. 3-helilised akordid koos kätega pedaaliga ja staccatos, 4-heliline lühike arpedžo koos kätega, pikk arpedžo koos kätega, D7 pikk arpedžo 2 oktavit koos kätega, VII7 lühike arpedžo 2 oktavit eraldi kätega, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsid.

Taseme näited:

- C. Czerny – H. Germer Etüüdid I-II osa
- S. Heller Valitud etüüdid op. 45, 46, 47

5. klass

Helistikud C-a, G-e, D-h, A-fis, E, H, F-d, B-g, Es-c, As-f. Heliredelid lahku, 3 ja 10 otse. 4-helilised akordid eraldi kätega pedaaliga, 3-helilised akordid staccatos, 4-heliline lühike arpedžo koos kätega, murtud arpedžo eraldi kätega, pikk arpedžo lahku, D7 pikk arpedžo koos kätega 4 oktavit, D7 lühike arpedžo eraldi kätega 2 oktavit, VII7 pikk arpedžo koos kätega 4 oktavit, VII7 lühike arpedžo eraldi kätega 2 oktavit, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsi I kuju.

Taseme näited:

- H. Berens 32 valitud etüüdi op. 61 ja 88
- C. Czerny – H. Germer Etüüdid II osa
- L. Schytte 25 etüüdi op 68
- H. Bertini op 100
- H. Lemoine op 37

6. klass

Kõik helistikud. Heliredelid lahku, 3 ja 10 otse. 4-helilised akordid koos kätega pedaaliga, 3-helilised akordid staccatos, 4-heliline lühike arpedžo koos kätega, murtud arpedžo koos kätega, pikk arpedžo lahku, D7 pikk arpedžo lahku, D7 lühike arpedžo koos kätega 4 oktavit, VII7 pikk arpedžo lahku, VII7 lühike arpedžo koos kätega 4 oktavit, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsi II kuju.

Taseme näited:

- H. Berens 32 valitud etüüdi op. 61 ja 88
- A. Bertini 28 valitud etüüdi op. 29
- A. Löschnhorn op. 66 etüüdid, op.136 etüüdid
- C. Czerny – H. Germer Etüüdid II osa
- F. Burgmüller Etüüdid op 109

7. klass

Kõik helistikud. Heliredelid, 3 ja 10 lahku, 6 otse. 4-helilised akordid pedaaliga, 3-helilised akordid staccatos, 4-heliline lühike arpedžo koos kätega, murtud arpedžo koos kätega, pikk arpedžo lahku (tutvuda pööretega), D7 pikk arpedžo lahku, D7 lühike arpedžo koos kätega, VII7 pikk arpedžo lahku, VII7 lühike arpedžo koos kätega, kromaatiline heliredel lahku, liitkadentsi II kuju.

Taseme näited:

C. Czerny Etüüdid op. 299

J. F. Burgmüller Etüüdid op. 109

H. Berens op 88

S. Heller op 45, 46, 47

B-suund3. klass

Helistikud C-a, G-e, D, A, E, H, F-d, g, c. Heliredelid 2-4 oktavit koos kätega. Akordid, arpedžod, kromaatiline heliredel ja lihtkadentsid.

Taseme näited:

C. Czerny – H. Germer Etüüdid I osa (valikuliselt)

J. S Bastien Piano Basics Level 1, Level 2

J. Thompson Easiest Piano Course Part Three, Part Four

R. Lehtelä, A. Saari, E. Sarmanto-Neuvonen Suomalainen Pianokoulu 1

F. Emonts The European Piano Method Volume 2

M. Louhos, C. Juris, H. Liu-Tawaststjerna Piano avain ohjelmisto 1

4. klass

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid 2 oktavit koos kätega ja lahku. 3-helilised akordid koos kätega portatos ja staccatos, 4-helilised lühikesed arpedžod eraldi kätega (või 3-helilised lühikesed arpedžod koos kätega), pikk arpedžo eraldi kätega 4 oktavit, kromaatiline heliredel koos kätega 4 oktavit, kadentsid.

Taseme näited:

I. Berkovitš Väikesed etüüdid

J. B. Duvernoy op. 176 etüüdid

F. Burgmüller op 100

L.Schytte 25 väikest etüüdi op 108

5. klass

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, H, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid lahku. Duurid tertsis. 3-helilised akordid koos kätega pedaaliga ja staccatos, 4-helilised arpedžod koos kätega, pikk arpedžo koos kätega, D7 pikk arpedžo 2 oktavit koos kätega, VII7 lühike arpedžo 2 oktavit eraldi kätega, kromaatiline heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsid.

Taseme näited:

C. Czerny – H. Germer Etüüdid I-II osa

S. Heller Valitud etüüdid op 45, 46, 47

F. Burgmüller op 100

L.Schytte 25 väikest etüüdi op 108

6. klass

Helistikud C-a, G-e, D-h, A, E, H, F-d, B-g, Es-c. Heliredelid lahku. Duurid tertsis. 3-helilised akordid koos kätega pedaaliga ja staccatos, 4-helilised arpedžod koos kätega, pikk arpedžo koos kätega, D7 pikk arpedžo 2 oktavit koos kätega, VII7 lühike arpedžo 2 oktavit eraldi kätega, kromaatiline heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, lihtkadentsid.

Taseme näited:

- C. Czerny – H. Germer Etüüdid I-II osa
- S. Heller Valitud etüüdid op 45, 46, 47
- F. Burgmüller op 100
- L.Schytte 25 väikest etüüdi op 108

7. klass

Helistikud C-a, G-e, D-h, A-fis, E, H, F-d, B-g, Es-c, As-f. Heliredelid lahku, 3 ja 10 otse. 4-helilised akordid eraldi kätega pedaaliga, 3-helilised akordid staccatos, 4-heliline lühike arpedžo koos kätega, murtud arpedžo eraldi kätega, pikk arpedžo lahku, D7 pikk arpedžo koos kätega 4 oktavit, D7 lühike arpedžo eraldi kätega 2 oktavit, VII7 pikk arpedžo koos kätega 4 oktavit, VII7 lühike arpedžo eraldi kätega 2 oktavit, kromaatileine heliredel 4 oktavit, d ja gis noodist lahku, liitkadentsi I kuju.

Taseme näited:

- H. Berens - 32 valitud etüüdi op 61 ja 88
- C. Czerny – H. Germer Etüüdid II osa
- L. Schytte op 68 25 etüüdi
- H. Bertini op 100
- H. Lemoine op 37

2. Muusikalised oskused

1. klass ja 2. klass

Oskab ennast väljendada, noodist lugeda, ansambelis mängida, esitada erineva karakteriga palu. Saab algteadmised polüfoonilisest muusikast ja selle esitamisest. Näit. polüfoonilise faktuuri ja elementidega tantsud – gavotid, menuetid, bourreed, kontratantsud. Tutvub ja mängib lihtsamaid suurvorme.

Taseme näited:

- P. Tšaikovski Lastealbum op.36 – Vana prantsuse laul, Nuku haigus
- L. Garùta Rotala meža
- E. Tamberg „Kõik tantsivad”– Tibutants, Kuketants
- U. Antoni Keili-Kaisa Klaverivihik I

3. ja 4. klass

Oskab ennast väljendada, lugeda noodist, ansambelis mängida, mängida erineva karakteriga palu, suudab mängida polüfooniat ja suurvormi. Õpib saatma lastelaule akordimärkidega.

Taseme näited:

- E. Melartin Hommik
- J. S. Bach A. Magdaleena noodivihik
- M. Clementi Sonatiinid op. 36
- R. Pajusaar klaveripalade kogumik „Kaelkirjak õpib tantsima“

5., 6. ja 7. klass

Oskab ennast väljendada, lugeda noodist, mängida ansambelis, suudab mängida polüfooniat ja suurvormi, oskab tähtnimetuste järgi klaverisaadet kujundada, oskab mängida džäss- ja popmuusikat.

Taseme näited:

- J. S. Bach Väikesed prelüüdid ja fuugad
- J. S. Bach 2- ja 3- häälsed inventsioonid
- F. Kuhlau Sonatiin op. 59 nr. 1 A-duur
- R. Tobias 10 klaveripala lastele, R. Rannap Lahe lugu, Viimane auruvedur

- B. Kõrver Klaveripalad, L. Auster Tütarlaps Gea
 M. Dvorak Džäsetüüdid, D. Agay Folk Blues, Every Night
 K. Hallik-Rebane Hea tuju klaverilood, Klaveriloomad. Klaverilood 2
 R. Pajusaar klaveripalade kogumik „Kaelkirjak õpib tantsima“
 R. Vinciguerra Sonatiinid
 U. Sisask Tähistäeva tsükkel

3. Mõisted

1. klass ja 2. klass

Dünaamikamärgid: p, f, mf, mp, crescendo, diminuendo, ff, pp, sf
 Tempoterminid: andante, moderato, allegro
 Alteratsioonimärgid: diees, bemoll, bekarr
 Viiulivõti, bassivõti, oktav, helistik, duur, moll, eeltakt, eellõök
 Mänguvõtted: legato, staccato, portato
 Mõisted: menuett, kaanon, kadents, fermaat, ritenuto

3. ja 4. klass

Tempoterminid: andantino, allegretto, vivace, piu mosso, poco a poco.
 Muusikapala esitust iseloomustavad terminid: dolce, risoluto, marcato, con spirito, giocoso.
 Kõik intervallid, sekstakord, kvartsekstakord.
 Eksprompt, gavott, arietta, polonees, imitatsioon, polüfoonia.

5., 6. ja 7. klass

Tempoterminid: largo, adagio, accelerando, presto, prestissimo, molto, allegro molto.
 Muusikapala esitust iseloomustavad terminid: ad libitum, agitato, con anima, rubato.
 Sonaadivormi osad – ekspositsioon, töötlus, repriis, kooda.
 Polüfoonilisest muusikast – inventsioon, sinfonia, prelüüd, fuuga.

4. Esinemiste kord

Õppur peab esinema 3 korda aastas.

Aasta jooksul tuleb õppuritel kontsertidel ja üleminekukontserdil/eksamil kokku esitada:

1. ja 2. klassis 6 pala.
3. kuni 7. klassi A-suunal 5 teost - suurvorm, polüfoonia, etüüd ja 2 pala.
3. kuni 6. klassi B-suunal 5 teost - suurvorm või polüfoonia, etüüd ja 3 pala.
7. klassi B-suunal 4 teost - suurvorm või polüfoonia, etüüd ja 2 pala.

Pala võib asendada ansambliilooga.

Lood kontsertidel ja eksamil esitatakse peast.

Õppeaasta lõpul toimuvad hindelised esinemised: 2. klassis arvestus, 4. ja 7. klassis eksam ning teiste õppeaastate lõpul üleminekukontserdid.

1. ja 2. klassis esitatakse üleminekukontserdil/arvestusel 2 erineva karakteriga pala.

3. - 7. klassis esitatakse üleminekukontserdil/eksamil:

	A-suund		B-suund	
3. k	2 teost	Polüfoonia või suurvorm ja pala	2 teost	2 pala

4. kl	3 teost	Polüfoonia, suurvorm ja pala	3 teost	Polüfoonia või suurvorm ja 2 pala
5. kl	2 teost	Polüfoonia või suurvorm ja pala	2 teost	2 pala
6. kl	3 teost	Polüfoonia või suurvorm ja 2 pala	2 teost	Polüfoonia või suurvorm ja pala
7. kl	4 teost	Polüfoonia, suurvorm ja 2 erineva karakteriga pala, millest üks on Eesti helilooja teos	3 teost	Polüfoonia või suurvorm ja 2 pala

Kui õpilane on II poolaastal osalenud konkursil, võib ta üleminekukontserdi/eksami sooritada lihtsustatud vormis.

Tasemenäited arvestuse ja eksamite kohta:

2. klass:

- C. Czerny – H. Germer Etüüd nr. 15 (I osast)
- M. Clementi Sonatiin C-duur op 36 nr I osa
- C. Rollin Vahemere tants
- R. Kangro Kurb printsess

A-suund

4. klass:

- J. S. Bach Väike prelüüd F-duur
- M. Clementi Sonatiin op. 36 nr. 3 I osa
- C. Czerny – H. Germer Etüüd nr. 50
- A. Pärt Pardipoegade tants

7. klass:

- J. S. Bach 3-häälne inventsioon nr. 6 E-duur
- W. A. Mozart Sonaat G-duur I osa
- E. Grieg Nokturn op. 54
- A. Pärt Liblikad

B-suund

4. klass:

- M. Clementi Sonatiin op.36 C-duur I osa
- J. S. Bach Menuett G-duur
- W. Gillock Tantsides unenäos
- K. Rebane Vana rokirebase muhe pärastlõuna

7. klass:

- J. S. Bach Väike prelüüd e- moll, 2-häälne inventsioon a-moll
- F. Kuhlau Sonatiin op 20 nr 3 F-duur, L. w Beethoven Sonaat WoO 47 nr 1 I osa
- P. Tšaikovski Magus unelm
- U. Antoni Uusaastaballil

5. Lisategevused

Edukamatel õppuritel on võimalik esineda kooli poolt korraldatud avalikel kontsertidel kultuurimajas ja üldhariduskoolides ning klaveriosakonna advendikontserdil.

Igal aastal toimuvad Võru muusikakoolis klaverikoolid külalisõpetajatega, suvekoole klaveriõpilastele korraldavad MUBA ja H. Elleri nim Tartu Muusikakool.

Parimatel õppuritel on võimalik osa võtta konkurssidest:

1. „Parim noor instrumentalist“ – Eesti Muusikakoolide Liidu poolt korraldatav klaveriõpilaste regionaalne ja vabariiklik konkurss paaritutel aastatel
2. Eesti Noorte Pianistide Konkurss „Eesti Kõla“ MUBAs igal aastal
3. A. Russaku nim noorte pianistide konkurss Tartu I Muusikakoolis igal aastal
4. Rudolf Tobiase nimeline klaveriõpilaste konkurss Hiiumaal Käinas
5. Lustlik klaver – klaveriõpilaste konkurss Lasnamäe muusikakoolis jt.

Õppematerjalid

Kooli noodikogu sisaldab küllaldasel määral vajalikku õppematerjali. Algõpetuse kogu- mikkudest on olemas: M. Aaron Piano Course Lessons - Primer, Grade One; J. S Bastien Piano Basics -. Primer, Level 1, 2, 3; J. Thompson Easiest Piano Course - Part 1, 2, 3, 4; R. Lehtelä, A. Saari, E. Sarmanto-Neuvonen Suomalainen Pianokoulu 1, 2, 3; F. Emonts The European Piano Method – Volume 1, 2, 3, Artobolevskaja, A. Esimene kohtumine muusikaga, Nikolajev, A. Klaverikool, Kõlar, L. Albus. Olemas on etüüdide kogumikud eespool nimetatud autorite etüüdid, Anna Magdaleena Bachi noodivihik, J. S. Bachi Väikesed prelüüdid ja fuugad, 2 – häälised inventsioonid, 3 – häälised inventsioonid, L. van Beethoveni Kerged sonatiinid, M. Clementi Sonatiinid, D. Cimarosa Sonaadid, F. Kuhlau Sonatiinid, W. A. Mozart Sonaadid. P. Tšaikovski Laste album, R. Schumanni Noorte album, S. Prokofjevi Laste muusika, kogumikud Eesti heliloojate klaveripaladega sh K. Hallik-Rebane „Hea tuju klaverilood“, K. Rebane „Klaveriloomad. Klaverilood 2“, R. Pajusaar klaveripalade kogumik „Kaelkirjak õpib tantsima“, U. Antoni Keili-Kaisa Klaverivihik I, III. Noodikogus on kogumikud, mis on koostatud õppeaastate kaupa ja sisaldavad kõiki eelpool nimetatud nelja olulist valdkonda, on ühe helilooja kogumikke ja klasside kaupa ühe valdkonna kogumikke.

CD plaatidest on olemas: Eesti heliloojate klaveripalu lastele ja noortele, R. Schumanni Noorte album, Beethoveni Sonaadid, J. S Bachi 2 – ja 3 – häälised inventsioonid.

3.2. Õppeaine nimetus: SOLFEDŽO

Vaata Võru Muusikakooli süvaõppe akordioni õppekava punkt 3.2. Solfedžo

3.3. Õppeaine nimetus: MUUSIKALUGU

Vaata Võru Muusikakooli süvaõppe akordioni õppekava punkt 3.3. Muusikalugu

3.4. Õppeaine nimetus: KLAVERIANSAMBEL/KAMMERANSAMBEL

Klaveriansambli moodustavad 2 klaverimängijat (mängijaid võib olla ka rohkem).

Kammeransambli moodustavad klaveriõpilane koos teise instrumendi mängija või lauljaga (mängijaid, lauljaid võib olla ka rohkem).

Eelistatud on õpilaste omavahelised ansamblid.

Maht tundides: III tase - üks akadeemiline tund nädalas (II tasemel valikainena).

Õpetuse eesmärgid:

- Pakkuda õpilastele ansambelis mängimise võimalust

- Arendada õpilastes koosmusitseerimise ja ansamblipartneri kuulamise oskust
- Suuremate ja mitmekesisemate mänguvõimaluste kaudu arendada õpilaste tehnilist ja muusikalist võimekust
- Avardada mängitavat repertuaari

Esinemiste kord:

Ansambel peab esinema 2 korda õppeaastas. 7. klassi õpilased peavad esinema ansambliga eriala eksamil.

Parimatel ansamblitel on võimalik osa võtta Võru muusikakooli klaverikoolidest ja esineda muusikakooli avalikel kontsertidel kultuurimajas ja üldhariduskoolides ning klaveriosakonna advendikontserdil.

3.5. Õppeaine nimetus: KOORILAUL (vaata Võru Muusikakooli viisikoori õppekava),

Maht tundides: I, II ja III tase- valikainena 1 rühmatund nädalas.

3.6. Õppeaine nimetus: LISAPILL

Klaveri süvaõppe õppekava õppurid saavad lisapilli valikainena valida kõikide Võru muusikakoolis tavaõppes õpetatavate pillide hulgast.

Maht tundides: 0,5 individuaaltundi nädalas

Õpetuse eesmärgid:

- avardada muusikalise kirjaoskuse taset mõnel teisel instrumendil
- loomingulise initsiatiivi arendamine, õpetades uusi vahendeid eneseväljendamiseks
- muusikaliste vormide, stiilide tundmaõppimine, nende analüüs ja vajalike mänguvõtete õpetamine

Programm

Õppeaine sisu ja nõuded on kõikide pillide puhul kirjeldatud vastava pilli tavaõppe ainekava I taseme programmis ja nõuetes.